

Επικήδειος Σάκη Καράγιωργα

Β. Φίλια

Επικήδειος Σάκη Καράγιωργα

Β. Φίλια

Μπροστά μας αυτήν την ώρα δεν βρίσκεται απλά και μόνο το σκήνωμα ενός ανθρώπου. Το σκήνωμα του Σάκη Καράγιωργα, του φίλου, του συναδέλφου, του συναγωνιστή, του καθηγητή, του δημόσιου άνδρα. Μαζί του υψώνεται ολόρθο και ολοζώντανο ένα σύμβολο, το σύμβολο, που αυτός δημιούργησε, το σύμβολο, που υπάρχει και θα υπάρχει πέρα από τη ζωή και το θάνατο του. Γι' αυτό και οι τελευταίες αυτές χαιρετιστήριες λέξεις είναι τόσο δύσκολες και ηχούν τόσο φτωχές και ασήμαντες. Ηχούν φτωχές και ασήμαντες, γιατί καμιά τους δεν μπορεί να περικλείσει και ν' αποδώσει το διατονικό χαρακτήρα μιας ζωής, που κάθε σταθμός της σημαδεύεται από μια γιγάντια προσφορά και αντίστοιχη θυσία, μιάς ζωής-ολοκαύτωμα. Σπάνιο είδος ανθρώπου, ιδιαίτερα σε μιά εποχή παρακμής, κάμψης και μειοδοσίας, ο Σάκης Καράγιωργας ήταν καμωμένος από τη στόφα του ήρωα και τούτο γιατί είχε την ικανότητα να ξεπερνάει τον εαυτό του και να δίνεται στα μεγάλα και τα τρανά, στην αναζήτηση του υψηλού νοήματος, στην πάλη για έναν καλλίτερο κόσμο, ένα καλλίτερο μέλλον για τον λαό και τον τόπο. Το λαό και τον τόπο, που ο Σάκης Καράγιωργας λάτρευε και υπηρετούσε με κάθε πράξη της ζωής του, πατριώτης και οραματιστής, όσο λίγοι.

Όταν στα 1964 μαζί με άλλους φίλους δημιουργήσαμε τον «Όμιλο Παπαναστασίου» σαν μια πρώτη εστία πάλης για κοινωνικο-πολιτικές ανακατατάξεις και εξυγίανση της δημόσιας ζωής του τόπου ο νέος τότε ακόμα οικονομολόγος Σάκης Καράγιωργας ήταν από εκείνους, που ζήτησαν και επέβαλαν ο όμιλος να εκφράζει σ' όλη τη γραμμή τη διάσταση βάθους, το ριζοσπαστικό αίτημα, το σήκωμα του έβδομου πέπλου για ν' αποκαλυφθεί το λίκνασμα, η αποτελμάτωση, η σαπίλα στα δημόσια πράγματα της χώρας. Το ίδιο και μέσα από το περιοδικό «Νέα Οικονομία» που πήρε τότε στα χέρια του ο Όμιλος. Σ' αυτή τη γραμμή πλεύσης έμεινε πιστός, χωρίς την παραμικρή παρέκκλιση, ως τη μοιραία ώρα του θανάτου, ο Σάκης Καράγιωργας. Ανήκε στην κατηγορία των ανθρώπων, που σφραγίζουν την πίστη τους με το αίμα τους, δεν ήταν άνθρωπος των χειρονομιών και των λέξεων, γι' αυτό και ήταν άνθρωπος βαθιά επικίνδυνος!

Επικίνδυνος για όσους υγροποιούν και αποσπονδυλοποιούν τα νοήματα και παίζουν με τις λέξεις. Επικίνδυνος για τους μάγους και τους ταχυδακτυλοουργούς των φράσεων και των πολιτικάντικων παλκοσένικων. Ο Σάκης Κα-

ράγιωργας ήταν άνθρωπος της συγκεκριμένης πράξης, και της πραγματικής δράσης. Γι' αυτό κι' όταν ήρθε η αποφράδα εκείνη νύχτα της 21ης Απριλίου 1967 ο καθηγητής πιά Σάκης Καράγιωργας δεν είχε κανένα πρόβλημα επιλογής, κανένα απολύτως δισταγμό. Την ίδια εκείνη ημέρα της 21ης Απριλίου, όχι την επομένη, τα βασικά στελέχη του Όμιλου Παπαναστασίου ιδρύσαμε τη Δημοκρατική Άμυνα.

Ο Καράγιωργας ήταν και πάλι από εκείνους, που ζήτησε από την πρώτη στιγμή πάλη και μαχητική δράση, απέρριψε τις μακρόσυρτες συσκέψεις και διαβουλεύσεις, επέβαλε την άμεση δραστηριοποίηση.

Ενημέρωση της παγκόσμιας κοινής γνώμης, παράνομος τύπος, προκηρύξεις και βόμβες και ο Καράγιωργας πάντοτε στην πρώτη γραμμή, με τα ίδια του τα χέρια, όχι, «αφ' υψηλού», ή «εκ του μακρόθεν», όχι ως επιτελικός με εντολές σε κάποιους άλλους «μικρούς». Ο Σάκης Καράγιωργας δεν λύγισε, δεν δειλίασε ούτε για μια στιγμή, δεν έφυγε στο εξωτερικό, όταν έγιναν οι πρώτες, οι δεύτερες, οι τρίτες συλλήψεις μελών της Δημοκρατικής Άμυνας.

Έμεινε πολεμώντας κάθε μέρα και κάθε ώρα, κάθε λεπτό μέχρι τη στιγμή του ατυχήματος και της σύλληψης του. Πρωτεργάτης της ιδέας της ενότητας του λαϊκού κινήματος συνέβαλε όσο ελάχιστοι, στην ενότητα των αντιδικτατορικών δυνάμεων και αντιμετώπισε σκληρά όσους με διάφορα προσχήματα, μεθοδεύσεις ή από προκατάληψη επεδίωκαν να εξακολουθήσει, ακόμα και μέσα στο αντιστασιακό κίνημα, η απομόνωση της Αριστεράς.

Με λυωμένο χέρι, σπασμένο το τύμπανο του ενός αυτιού και αιμάτωμα στον εγκέφαλο ο Σάκης Καράγιωργας βασανίστηκε και δεν άνοιξε το στόμα. Ούτε ένας δεν πιάστηκε από δική του ομολογία, κι όταν σακατεμένος μπήκε στη φυλακή στάθηκε και πάλι όρθιος, απτόητος, άφοβος. Γελούσε όταν ο προδότης εγκάθετος της Ασφάλειας εξέφραζε ύπουλα και υπονομευτικά φόβους ότι θα καταδικαστούν σε θάνατο, εμπύχωνε τους 35 συγκαταλεγμένους συντρόφους του, ήταν η ψυχή του μεγάλου θαλάμου στις φυλακές Αβέρωφ στους μακρόσυρτους μήνες της αναμονής μέχρι τη δίκη. Το ίδιο και στην απομόνωση στις φυλακές Ιτζεδίν κοντά στα Χανιά, όπου με ακολούθησε στην απεργία πείνας που είχα αρχίσει πριν τον φέρουν εκεί. Απεργία πείνας όταν, το κεφάλι του βούιζε από το αιμάτωμα, συνεχώς «σαν να περνάνε αεροπλάνα», όπως μου έλεγε, απεργία πείνας και στο νοσοκομείο όπου τον μετέφεραν όταν έπεσαν επικίνδυνα οι σφυγμοί και η πίεσή του, απεργία πείνας και μέσα στο καράβι σε άλλη περίπτωση, αργότερα, που τον μετέφεραν στο νοσοκομείο, διότι «απεργούν οι σύντροφοι μου στις φυλακές». Ναι! αυτός ήταν ο Σάκης Καράγιωργας, ο ασυμβίβαστος, ο αλύγιστος, που ενώ είχε όλες τις προϋποθέσεις δεν έκανε ποτέ αίτηση για απόλυση λόγω ανηκέστου βλάβης της υγείας του, που απέρριπτε κάθε ιδέα για αναθεώρηση των δικών, παράθυρο, που άνοιγε η Χούντα για να βγουν οι «μεγάλοι» από τις φυλακές και να μην ενοχλείται η παγκόσμια κοινή γνώμη. Και στις φυλακές ο Σάκης Καράγιωργας έμεινε στο πόστο του, σεμνός πάντοτε, αλλά ανυποχώρητος. Σεμνός και ανυποχώρητος γύρισε στην πολιτική και πανεπιστημιακή ζωή μετά την μεταπολίτευση. Στην πανεπιστημιακή ζωή με το όραμα ενός δημοκρατικού, σύγχρονου

και από κάθε άποψη τέλειου πανεπιστήμιου. Στην πολιτική ζωή με το όραμα του όμιλου Παπαναστασίου για μία ανανεωτική ριζοσπαστική σοσιαλιστική παράταξη, που θα προχωρούσε σε δομικές αλλαγές και θα αναπροσανατόλιζε την πολιτική ζωή του τόπου. Και στα δυό μέτωπα ο Σάκης Καραγιώργας έκανε ότι μπορούσε, έδωσε τον εαυτό του, την ίδια του την ύπαρξη, παθιάστηκε και πάλησε σε βαθμό αυτοπυρπόλησης, είναι η μόνη λέξη, που μπορεί να πλησιάσει την ένταση της συναισθηματικής και διανοητικής συμμετοχής του. Σημασία δεν έχει αν είχε πάντοτε δίκιο — κανένας δεν έχει πάντοτε δίκιο — σημασία έχει ότι ήταν πάντοτε σωστός. Και επειδή ήταν σωστός και βαθύτατα ευαίσθητος εισέπραξε πάρα-πολλά ως έσχατες προδοσίες, προδοσίες που του στέρησαν σε μεγάλο βαθμό τη χαρά της ζωής και συνέβαλαν στην καθοδική πορεία της υγείας του. Πάντως η Πάντειος χρωστάει σ' αυτόν κατά κύριο λόγο την ανάληψη της μετά το 1974 και μέχρι το 1982, που την έφερε στην πρωτοπορεία, των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων της Χώρας. Και η πολιτική του χρωστάει τη δημιουργία ενός τέλειου υποδείγματος πολιτικής στάσης και συμπεριφοράς. Υποδείγματος, που περικλείεται στις λέξεις αδιάφθορος, αλύγιστος, αδιατίμητος. Ο Σάκης Καραγιώργας δεν είχε τιμή εξαγοράς, δεν τον ενδιέφεραν θώκοι, αξιώματα, τιμές, δημόσιες αναγνωρίσεις. Ό,τι κέρδιζε, το κέρδιζε με το σπαθί του και την αξία του. Δεν σύρθηκε ποτέ σε προθαλάμους και διαδρόμους, δεν καταδέχτηκε ποτέ να εξαργυρώσει τα γραμμάτια των αγώνων του.

Δεν γνώριζε τη λογική του Δούναι κατ' Λαβείν. Ήταν ο ενσάρκωτης της αντι-εποχής, εκφραστής του πνεύματος του Απόλυτου, μ' ό,τι αυτό συνεπάγεται.

Σε μια εποχή κατολίθησης, όπου τα πάντα πωλούνται και αγοράζονται ο Καραγιώργας εξέφραζε την εντιμότητα, το ήθος, την ακεραιότητα.

Σε μια εποχή όπου η συναλλαγή και η άθλια συμβιβαστικότητα έχουν γίνει κυρίαρχα αξιώματα ζωής ο Καραγιώργας εξέφραζε το ανυποχώρητο και άτεγκτο.

Σε μια εποχή, που ο μηδενισμός και η χυδαιοποίηση απλώνονται σαν μια πελώρια και αδηφάγος κηλίδα ο Σάκης Καραγιώργας εξέφραζε την πίστη στον άνθρωπο και την ποιότητα.

Σύμβολο για όλους αυτούς τους λόγους, δάσκαλος και ταγός, ήρωας με αντιηρωϊκή σεμνότητα και καθημερινή πρακτική θα μείνει στη μνήμη όλων μας που πορευτήκαμε μαζί του, αφήνοντας βαριές υποθήκες στις νέες γενιές, στην ιστορία αυτού του τόπου.

Είναι ανείπωτα τραγική αυτή η ώρα, που Σου απευθύνουμε τον τελευταίο χαιρετισμό μεγάλε φίλε αλλά είναι ακόμα τραγικότερο για τον τόπο ότι χρειάστηκε να κείτεσαι στη νεκρική Σου κλίνη για να σπάσει η δεκάχρονη συνομοσία της σιωπής γύρω από το όνομα Σου και την προσφορά Σου.

Αντίο φίλε, συνάδελφε, σύντροφε, συμμαχητή,

ΣΑΚΗ ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑ